

Advies over het voorontwerp van koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden

- Op vraag van staatssecretaris voor leefmilieu, energie, mobiliteit en staatshervorming Melchior Wathelet, in een brief van 26 maart 2013
 - Voorbereid door de werkgroep Productnormen
 - Goedgekeurd door de leden van de Algemene Vergadering via schriftelijke procedure, 7 mei 2013 (zie Bijlage 1)
 - De oorspronkelijke taal van dit advies is het Frans
-

1. Context

- [a] Staatssecretaris voor Leefmilieu, energie, mobiliteit en institutionele hervormingen, de heer Melchior Wathelet, heeft een adviesaanvraag ingediend bij de FRDO over het voorontwerp van koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. In zijn brief van 11 maart 2013 vraagt hij dat de FRDO zijn advies zou formuleren binnen een termijn van 30 dagen, maar er werd een bijkomende termijn tot 8 mei 2013 toegestaan.
- [b] Deze tekst is bedoeld ter vervanging van het koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruik van biociden en streeft de volgende doelstellingen na:
- de Europese integratie versterken op het vlak van de toelating voor het op de markt aanbieden van biociden via de Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden, die op 1 september 2013 van toepassing wordt;
 - het zuiveren van de Belgische markt van biociden voortzetten;
 - voldoen aan de vraag van het bedrijfsleven om de effectieve controle van de wetgeving te verbeteren;
 - voldoen aan de vraag van het bedrijfsleven om een duidelijker en eenvoudiger onderscheid te krijgen tussen gevaarlijke producten voor professioneel gebruik en producten voor de particulieren;
 - de garantie op een hoge beschermingsgraad van de gezondheid en het leefmilieu vergroten.

2. Advies

2.1. Informatieverstrekking aan de consumenten

- [1] De FRDO looft de inspanning inzake transparantie die bij het opstellen van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit werd geleverd, met name wat betreft de etikettering van de op de markt aangeboden producten – die onder meer informatie geeft over de eventuele aanwezigheid van nanomaterialen – en het ter beschikking stellen van documenten.

De Raad beklemtoont evenwel het belang van de vulgarisatie van de aan het publiek verstrekte informatie om te garanderen dat zoveel mogelijk mensen die begrijpen. De FRDO verwijst hieromtrent naar zijn advies over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017¹.

In die context onderstreept de FRDO ook de gedeelde verantwoordelijkheid van de verschillende actoren in de keten (overheden, producenten, verdelers en consumenten) om biociden te gebruiken op een correcte wijze, met mate en in overeenstemming met de duurzame-ontwikkelingsvisie.

De Raad beveelt eveneens aan dat, in het kader van NAPAN², de verschillende overheden en de betrokken sectoren overleggen over de vraag hoe men de gebruiker duidelijker kan maken hoe hij zich op gepaste wijze van verpakkingsresten van verschillende biocideproducten kan ontdoen, en ervoor te zorgen dat dit makkelijk kan gebeuren.

- [2] De FRDO meent dat artikel 35, § 2, van het ter advies voorgelegde voorontwerp van Koninklijk Besluit geïnspireerd lijkt door het gelijkaardig stelsel van artikel 66, § 2 van vermeldde Verordening (EU) nr 528/2012. Toch lijkt er een zekere spanning te bestaan tussen het algemene³ en het bijzondere stelsel. De Raad wenst daarom dat de uitzonderingen vermeld in artikel 35, § 1 van het voorontwerp van Koninklijk Besluit op strikte wijze worden geïnterpreteerd, om het algemene recht op toegang tot informatie inzake milieu-aangelegenheden niet in gevaar te brengen.
- [3] De Raad meent bovendien dat het bijzonder nuttig zou zijn om de website van de FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu⁴ te verbeteren en uit te breiden, zodat die zowel algemene als meer specifieke informatie zou bevatten over biociden. Zo zou bijvoorbeeld het resultaat van de controles die in het kader van de ter advies voorgelegde wetgeving worden uitgevoerd door de dienst "Inspectie", en meer bepaald de controle op het naleven van de voorschriften van artikel 40 in reclameboodschappen, via dit kanaal moeten worden bekendgemaakt. De FRDO verwijst in dit verband als na te volgen voorbeeld naar het eindrapport "reclamecampagne" van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Milieu.
- [4] De FRDO vraagt dat men terdege waakt over de naleving van de wetgeving inzake publiciteit voor biocide-producten, bij middel van effectieve controles en ontradende sancties bij inbreuken.
- [5] Wat de etikettering betreft van biociden die op de markt worden aangeboden, vreest de FRDO dat het verplichte gebruik van de drie landstalen de leesbaarheid van de etiketten zal bemoeilijken. De Raad stelt bijgevolg voor om veeleer te voorzien dat die etiketten ten minste zijn opgesteld in de taal of de talen van het gewest waarin het biocide op de markt wordt aangeboden.
- [6] De FRDO beveelt aan dat etiketten van risicoproducten duidelijk zouden vermelden dat deze buiten het bereik van kinderen gehouden dienen te worden, en dat ze niet gebruikt mogen worden bij zwangerschap, borstvoeding en in het bijzijn van jonge kinderen.

¹ [Advies 2013a02](#).

² *Nationaal Actieplan – Plan d'action national*.

³ Art. 27 van de wet van 5 augustus 2006 over de toegang tot informatie inzake milieuaangelegenheden.

⁴ <http://www.health.belgium.be/eportal/Environment/Chemicalsubstances/Biocids/index.htm>

- [7] De Raad wil tot slot de aandacht van de overheid vestigen op het zeer grote belang van de informatieverstrekking aan het publiek in de gevallen bedoeld in artikels 14 en 24 van het ter advies voorgelegde voorontwerp waarbij een biocide dat teruggetrokken wordt van de markt moet worden vernietigd. Het lijkt van fundamenteel belang dat in die gevallen, in samenwerking met de gewesten, een informatiecampagne wordt gevoerd die de consumenten op de hoogte brengt van de producten die niet langer mogen worden gebruikt en van de manieren waarop zij zich op een veilige manier van die producten kunnen ontdoen, bijvoorbeeld via de containerparken.

2.2. Retroactieve toelating en kennisgeving

- [8] De FRDO is geen voorstander van de systemen tot retroactieve toelating en kennisgeving van bepaalde biociden, bedoeld in respectievelijk artikels 30 en 31 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit, zoals ze worden voorgesteld. Deze systemen lijken immers in tegenspraak te zijn met het principe van de voorafgaande toelating en kennisgeving dat in die tekst is voorzien en ze kunnen leiden tot risico's voor de menselijke gezondheid en voor het leefmilieu en tot oneerlijke concurrentie ten nadele van actoren die de wetgeving naleven.

De Raad beveelt daarom aan om het principe van de voorafgaande toelating en kennisgeving strikt toe te passen, meer bepaald in het geval van de zogenaamde "*borderline*" producten die zich niet op de markt zouden mogen bevinden zolang hun statuut niet duidelijk is.

- [9] De FRDO beveelt bovendien aan de controles op het terrein te intensiveren om de producten te identificeren die de toelating- of kennisgevingprocedure niet hebben nageleefd en om toe te zien op hun terugtrekking van de markt.

2.3. Onderzoek en ontwikkeling

- [10] De Raad vraagt dat artikel 38 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van Koninklijk Besluit, dat in het geval van testen voor onderzoeksdoeleinden slechts een informatieverplichting aan de betrokken dienst en de minister oplegt, herzien wordt: experimenten of testen mogen slechts uitgevoerd worden op basis van een expliciete goedkeuring. De in deze gevallen voorziene termijnen dienen daarbij strikt nageleefd te worden, wat inhoudt dat voldoende mankracht en financiële middelen voorhanden zijn zodat de overheid zich binnen de voorziene termijnen kan uitspreken over de gemelde experimenten en testen.

2.4. Bescherming van de gezondheid van de consumenten en opvolging van intoxicaties

- [11] De Raad vindt dat de reikwijdte van artikel 39, § 2 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit zou moeten worden uitgebreid: het risico op verwarring tussen een biocide en een voedingsmiddel of drank zou niet alleen *zo gering mogelijk* moeten worden gemaakt, maar wel degelijk worden *vermeden*.

Aangezien dit element werd overgenomen uit artikel 69, § 1, lid 2 van de eerder vermelde Verordening (EU) nr. 528/2012, stelt de FRDO aan de overheid voor om er op Europees niveau voor te pleiten dat deze bepaling in dezelfde zin wordt gewijzigd.

- [12] Zoals reeds vermeld in zijn advies over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017⁵, wijst de FRDO nogmaals op het belang om opvolging te verzekeren van de acute en chronische gevallen van intoxicatie.

2.5. Geregistreerd circuit en vrij circuit

- [13] De Raad benadrukt de nood aan duidelijkheid van de tekst van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit.

De FRDO vraagt zich met name af of artikel 50, § 2, 2° van deze tekst het mogelijk maakt een register per "firma" bij te houden in plaats van per "persoon" en stelt vast dat de nieuwe begrippen "vrij circuit" en "geregistreerd circuit" worden gebruikt die beter zouden moeten worden gedefinieerd.

⁵ [Advies 2013a02](#).

- [14] Wat dit laatste punt betreft vraagt de FRDO zich af of de begrippen professioneel en niet-professioneel gebruik niet eenvoudiger te begrijpen zijn; hierdoor zouden deze benamingen trouwens kunnen worden geharmoniseerd met diegene die in de buurlanden worden gebruikt en zou een duidelijke opsplitsing kunnen worden gemaakt tussen de producten bestemd voor vakmensen en die voor particulieren.

Ingeval het toepassingsgebied van de twee systemen niet identiek zou zijn, stelt de Raad voor om het gebruik van biociden uit het geregistreerd circuit door niet-vakmensen te verbieden.

- [15] De FRDO wil in ieder geval dat de verdelers aan de hand van het toelatings- of kennisgevingsnummer van de biociden gemakkelijk kunnen bepalen tot welk circuit ze behoren en/of van welk gebruikstype ze zijn.
- [16] De Raad stelt voor dat de opleidingen bedoeld in artikel 48 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit het voorwerp uitmaken van een ministerieel besluit in het kader van het NAPAN.

De FRDO wil dat in dit verband alle betrokken actoren uit de sector bijeen worden gebracht, met name om hun mening te kennen over wat er reeds aan opleidingen bestaat en over de aard van het lastenboek ter zake.

- [17] De Raad wil ook dat de voorschriften inzake de vertrouwelijkheid van de online geregistreerde gegevens worden nageleefd.

2.6. CLP-verordening

- [18] De FRDO wil benadrukken dat het, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, de industrie is die de indeling van de producten bepaalt volgens de gegevens in haar bezit; de overheid kan de juistheid van deze indeling controleren.

De Raad stelt bijgevolg voor de term "bepaalt" te vervangen door de term "verifieert" in artikel 19, § 3, lid 2 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit.

- [19] De FRDO vindt bovendien dat de "zinnen H"⁶ eveneens zouden moeten worden vermeld in dezelfde bepaling, boven de "zinnen R".
- [20] Tot slot stelt de FRDO voor de Franse versie van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit grondig te herlezen om de kwaliteit ervan te verbeteren en zich ervan te vergewissen dat ze goed overeenstemt met de Nederlandse versie.

⁶ Zie Bijlage I van de Verordening (EG) nr. 1272/2008.

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de algemene vergadering die hebben deelgenomen aan de stemming over dit advies

- 3 ondervoorzitters:
I. Callens, L. Cloots, M. Verjans
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:
S. Leemans
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking:
R. De Meyer
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
B. De Wel, S. Storme, D. Van Daele, D. Van Oudenhoven, C. Verdoot
- 6 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
C. De Buyser, M.-L. Semaille, G. Vancronenburg, P. Vanden Abeele, A. Nachtergaele, F. Van Tiggelen
- 2 van de 2 vertegenwoordigers van de jeugdorganisaties:
O. Beys, L. Fastrez

Totaal: 18 van de 24 stemgerechtigde leden

Bijlage 2. Vergaderingen voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep «Productnormen » vergaderde op 5 en 26 april 2013 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

- Prof. Luc LAVRYSEN (UGent, voorzitter van de werkgroep)

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

- Mme Vanessa BIEBEL (FEB)
- M. Philippe CORNELIS (CSC)
- Mme Anaïs DEVILLE (CRIOC)
- Mme Bente JANSSENS (COMEOS)
- Mme Laurence KNEIPE (Bioplus-Probois)
- Mme Diana VAN OUDENHOVEN (CGSLB)
- M. Frédéric WARZEE (DETIC)
- Mme Valérie XHONNEUX (IEW)

Uitgenodigde experts

- Mme Herlinde VANHOUTTE (SPF SPSCAE)
- M. Brecht VERCRUYSSÉ (SPF SPSCAE)

Secretariaat

- M. Alexis DALL'ASTA